

Straat: Hoge Duin en Daalseweg
Huisnummer: 53
Postcode: 2061 AE
Plaats: Bloemendaal
Buurt: Duin en Daal
MIP-nummer: NH-BLOEM-103
Object: Landhuis Rachel Stein
Architect: S.P. Reinierse
Bouwjaar: 1916

Inleiding

Door de lokale aannemer/architect S.P. Reinierse in 1916 ontworpen LANDHUIS met uitzicht op de zee en de duinen, in de stijl van het traditionalisme met neo-classicistische kenmerken. Het gebruik van kale baksteen is een kenmerk van traditionalisme en als zodanig onderdeel van het ontwerp. De witte sauslaag is daardoor als een inbreuk op het oorspronkelijke, karakteristieke ontwerp te beschouwen. De plattegrond volgt het Engelse type met de grote centrale 'hall', de woonvertrekken daaromheen en een aparte vleugel voor het personeel. Het landhuis wijkt met name in de oostelijke achtergevel af van het eerste ontwerp. Het landhuis is hooggelegen in een ruime parkaanleg, die vloeiend overgaat in de duinvegetatie. Tegenwoordig is het landhuis opgesplitst in appartementen, na in gebruik te zijn geweest als kinderkuis.

Omschrijving

Geheel witgesausd pand op samengestelde plattegrond onder een met leien gedekt, afgeplat, schilddak, met op de hoeken vierkante schoorstenen. De witte sauslaag maskeert de oorspronkelijke accenten in het metselwerk. Het pand heeft een duidelijke, representatieve voorgevel met de middenrisaliet onder een steekkap en een op de tuin georiënteerde rechter zijgevel met twee serres en in de middenrisaliet een loggia met balkon. Boven de risaliet bevindt zich in deze gevel een dakkapel met rondboogvenster. Rondom loopt een klassieke lijst, bestaande uit een fijn geprofileerd tandlijstje, een fries en een lijst met mutuli. De vensterindeling heeft als basistype een schuifraam met achttiende-eeuwse aandoende roedenverdeling en jaloezieën. Het basistype is breed (twintigruits) of smal (tienruits), maar in de achter- en zijgevels komt ook een vijftienruits indeling veelvuldig voor.

De symmetrische voorgevel heeft in de middenrisaliet op de begane grond een Toscaanse portico met hoofdstel en in de topgevel een rond venster onder een gebogen lijst. Op de verdieping zijn een breed en twee smalle vensters geplaatst. In de portico bevinden zich openslaande tuindeuren. Aan weerszijden van de risaliet zijn op de begane grond en de verdieping twee brede vensters. In de kap bevindt zich een weerszijden van de steekkap één dakkapel met plat dak.

De rechter zijgevel heeft in de middenrisaliet op de verdieping een loggia met vierkante zuilen. De loggia gaat over in een driezijdig afgeschuind balkon boven een erker. De loggia wordt ondersteund door vierkante, Toscaanse pijlers. Links van de erker is een tweede exemplaar, op halfcirkelvormige plattegrond. Op de verdieping zijn de smalle en brede vensteropeningen symmetrisch alternerend. De dakkapellen volgen het ritme. Op de begane grond zijn de vensteropeningen functioneel verdeeld over de bediendenvertrekken.

De achtergevel bestaat uit drie getrapte delen. Het rechter, meest teruggelegen, deel heeft een open hoek met Toscaanse ingangsportico. Het tweede deel, links daarvan, heeft rechts een breed venster op de verdieping. Links bevindt zich het trappenhuis met drie kleine vensters op de begane grond, een drielicht met gemetselde penanten op de verdieping en daarboven nog een groot venster met omlijsting. Het derde, asymmetrische deel ten slotte heeft twee venster op de begane grond en op de verdieping een teruggezet balkon met openslaande deuren en een klein rond venster. De begane grond was bestemd voor de dienstvertrekken, in een aparte vleugel, met een heuse 'bass cour', een hof voor het personeel.

De linker zijgevel heeft een kleine uitbouw onder een met leien gedekt schilddak met links daarnaast de ingangsportico van de achtergevel. Op de verdieping zijn drie brede vensters met daarboven, in de kap, een oorspronkelijke en een later toegevoegde dakkapel. Het teruggezette deel heeft op de begane grond één en op de verdieping twee vensters. Voorts twee kleine ronde vensters op de begane grond. De personeelsvleugel heeft aan de noordkant twee vensters op de begane grond en een smal venster (tienruits) op de verdieping.

Waardering

Het landhuis Rachel Stein is van belang als voorbeeld van het verwerken van Duitse en Engelse invloeden in de Nederlandse villaparken in de eerste decennia van de twintigste eeuw. Het landhuis heeft landschappelijke waarde vanwege de beeldbepalende ligging in het duinlandschap. Ten slotte is het landhuis, grotendeels gaaf in hoofdvorm en in onderdelen, van belang binnen het oeuvre van de lokale aannemer/eigenbouwer S.P. Reinierse.